

TARCZA ANTYKRYZYSOWA DLA BEZPIECZEŃSTWA PRZEDSIĘBIORSTW I PRACOWNIKÓW W ZWIĄZKU Z PANDEMIĄ WIRUSA SARS-CoV-2

12 lat po wybuchu kryzysu finansowego zapoczątkowanego upadkiem Lehman Brothers, świat stanął u progu globalnego zagrożenia gospodarczego wywołanego pandemią wirusa SARS-CoV-2. Wówczas kryzys finansowy szybko przeniósł się do gospodarki realnej i kosztował samą tylko gospodarkę amerykańską ok. 10 bln dolarów. W ciągu pierwszych miesięcy (do lutego 2009 roku) rządy państw grupy G8 uruchomiły pakiety ratunkowe opiewające łącznie na ponad 3 bln USD. Mimo to kryzys spowodował najgłębszą globalną recesję od czasu Wielkiego Kryzysu w latach 30. ubiegłego stulecia.

Wtedy kryzys nie dotknął tak mocno Polski jak inne kraje UE. Niestety obecne zagrożenie już zainfekowało polską gospodarkę od środka i ograniczenie skutków wymaga podjęcia zdecydowanych działań ze strony rządu.

Nie ma wątpliwości, że polska gospodarka stanęła przed największym wyzwaniem od czasów zmiany ustrojowej. Dlatego rząd uznał za priorytet troskę o polskich pracowników i przedsiębiorców.

TARCZA ANTYKRYZYSOWA:

- Polski rząd wprowadza Tarczę Antykryzysową – pakiet działań o szacowanej **wartości 211 mld zł to prawie 10% PKB.**
- To wydarzenie bez precedensu w polskiej historii,
- Pakiet został przygotowany **w rekordowym tempie** przez rząd Premiera Mateusza Morawieckiego, w ciągu zaledwie dwóch tygodni od momentu wykrycia w Polsce pierwszej osoby zarażonej wirusem SARS-CoV-2;
- Celem pakietu jest niezwłoczne **wprowadzenie rozwiązań, które ograniczą negatywne skutki pandemii** i wywołanej przez nią recesji dla polskich pracowników i przedsiębiorstw
- Pakiet skierowany do pracowników obejmuje także osoby zatrudnione na umowy zlecenie oraz prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą.

ZAŁOŻENIA TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ W ZWIĄZKU Z PANDEMIĄ SARS-CoV-2:

- Celem polityki gospodarczej Rządu jest ochrona miejsc pracy i bezpieczeństwo finansowe oraz zdrowotne obywateli. Istotnym celem działań

jest wsparcie sektora przedsiębiorstw i dbałość o bezpieczeństwo systemu finansowego.

- W sytuacji nadzwyczajnych ryzyk i niepewności w otoczeniu gospodarczym ważne, aby wdrażane przez Rząd działania były adekwatne co do zakresu, skali i szybkości wdrożenia.
- Istotnym celem antykrzysowej polityki społeczno-gospodarczej powinno być zachowanie i wzmocnienie zasady sprawiedliwości i solidarności w zakresie skutków kryzysu.
- Koszty związane z obecną sytuacją gospodarczą powinny być rozłożone pomiędzy sektor przedsiębiorstw, pracowników, system finansowy i sektor publiczny w sposób solidarny i adekwatny do możliwości z dbałością o bezpieczeństwo wszystkich sfer życia społecznego i gospodarczego w Polsce.

ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNEJ:

- Pandemia SARS-CoV-2 wywołała już najpoważniejszy kryzys na rynkach finansowych od Wielkiego Kryzysu w 2008-2009 roku. Jego skutkiem jest wzrost ryzyka, spadek cen aktywów i surowców, spadek dostępności finansowania i odpływ kapitału w skali niespotykanej w poprzednich kryzysach.
- Gospodarka światowa oraz polska przechodzi szok podażyowy i popytowy w związku z zerwaniem łańcuchów dostaw, spadkiem zaufania i ograniczoną dostępnością pracowników powoduje znaczące ryzyko dla gospodarki.
- Rentowności obligacji i wzrost zmienności wskazuje na ryzyko globalnej recesji, w szczególności w strefie Euro. Bardzo wysokim czynnikiem ryzyka jest sytuacja Włoch, która może wywołać kryzys zadłużenia w Europie (dług do PKB ponad 130%).
- Szybsze i bardziej radykalne działania zapobiegające pandemii mają wyższy krótkoterminowy koszt gospodarczy, ale może on być znacząco niższy w dłuższym terminie, na co wskazuje przykład Korei Południowej i Chiny.

W świetle tych faktów należy uznać, że dotychczasowe prognozy ekonomiczne na 2020 rok są całkowicie nieaktualne i pogarszają się w krótkim okresie czasu.

W związku z pandemią SARS-CoV-2 zagrożenie dla zdrowia powoduje ryzyko wystąpienia jednego z największych w historii kryzysów makroekonomicznych w gospodarce światowej oraz pierwszej recesji w wolnej Polsce.

Szczególne negatywne konsekwencje to upadłość małych i średnich firm oraz przedsiębiorstw bezpośrednio dotkniętych pandemią (spadek inwestycji), jak również utrata miejsc pracy, spadek dochodów obywateli, konsumpcji i PKB.

OPIS DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PRZEZ RZĄD PREMIERA MORAWIECKIEGO:

- Pakiet antykryzysowy zakłada znaczącą skalę wydatków fiskalnych, ale działania te nie powinny prowadzić do **osłabienia dyscypliny finansów publicznych** oraz powinny **zapewniać krótko i długoterminową stabilność finansów**.
- Większość regulacji prawnych związanych z Rządowym Pakietem Antykryzysowym wdrożonych zostanie w **drodze specustawy gospodarczej** przeciwdziałania skutkom gospodarczym pandemii SARS-CoV-2, opracowywanej przez Ministerstwo Rozwoju we współpracy z innymi ministerstwami i agendami rządowymi.
- Rząd jest otwarty na stały dialog z partnerami społecznymi w zakresie nowych regulacji, ale w związku z nadzwyczajną sytuacją **zakres konsultacji regulacji będzie ograniczony**.
- Należy zakładać, że pakiet działań antykryzysowych będzie rozszerzany o kolejne instrumenty polityki gospodarczej, a praca nad pakietem, jego ewaluacja i modyfikacja w związku z najwyższym poziomem ryzyka, zmienności i niepewności w otoczeniu, **będzie procesem ciągłym**.
- Koordynacja i ocena wdrożenia Rządowego Pakietu Antykryzysowego będzie wykonywana przez **Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów**.

STAN POLSKIEJ GOSPODARKI:

- W ostatnich czterech latach nastąpił istotny spadek zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych (*general government*) w stosunku do PKB aż o 5 pkt. proc. z 51,3% w 2015 r. do ok. 46,4% w 2019 r. (dług publiczny wynosi **ok. 43,9% PKB**), ponadto poprawiła się struktura zadłużenia Polski i zmniejszyła się nasza zależność od zagranicznych inwestorów.
- Budżet Państwa w ostatnich 3 latach notuje **najniższy deficyt** w historii dzięki uszczelnieniu systemu podatkowego, a **budżet 2020 r. jest zrównoważony**.
- Sfinansowanych jest blisko 80% potrzeb pożyczkowych na 2020 r. (15.03.2020)
- Wzrost gospodarczy jest blisko **3-krotnie szybszy w Polsce** niż w strefie Euro w ostatnich 3 latach.
- Kurs złotego jest stabilny, a **wartość rezerw walutowych to 128,4 mld USD** na koniec 2019 r.
- Polska posiada **wysoki rating kredytowy**.
- Bezrobocie znajduje się na **historycznie najniższym poziomie**.
- W ostatnich latach przeprowadzona została **reforma polskich instytucji rozwojowych**

skupionych w Grupie PFR, których instrumenty są ważnym elementem działań antykryzysowych (np. gwarancje deminimis BGK przy wykorzystaniu stworzonego Funduszu Gwarancji Kredytowych).

PAKIET ANTYKRYZYSOWY - O CZYM TRZEBA PAMIĘTAĆ TOP 17 INFORMACJI:

1. W firmach z problemami Państwo **przejmie finansowanie 40% wynagrodzenia**, a pracodawca **może obniżyć koszty osobowe o 60%** jeżeli nie będzie prowadził zwolnień pracowników.
2. Państwo pokryje firmie w kłopotach **blisko połowę pensji pracownika na postojowym**, a jego wynagrodzenie nie może być niższe niż płaca minimalna.
3. Samozatrudnieni, osoby na umowach zleceniach i o dzieło w sytuacji spadku dochodów otrzymają **jednorazowe świadczenie ok. 2 tys. zł.**
4. Pracownicy mogą skorzystać w **wakacji kredytowych w bankach**,
5. Polacy skorzystają z przesunięcia terminu deklaracji **PIT do końca czerwca.**
6. UOKIK będzie chronił **przed nieuzasadnionym wzrostem cen** i niedozwolonymi praktykami na rynku pożyczek gotówkowych.
7. Małe i średnie firmy będą mogły uzyskać przedłużenie kredytów obrotowych oraz uzyskać nowe **finansowanie zabezpieczone w 80% gwarancjami** de minimis BGK.
8. Firmy **mogą uzyskać kapitał** w Polskim Funduszu Rozwoju oraz ubezpieczenia obrotu w KUKE.
9. Firmy transportowe mogą skorzystać z leasingu ARP w **odroczeniach o 3 miesiące ratami.**
10. Mikrofirmy zatrudniające do 9 osób mogą uzyskać niskooprocentowaną pożyczkę z Funduszu Pracy **do 5 tys. zł na 12 miesięcy.**
11. Przedsiębiorcy będą mogli **uzyskać odroczenie lub rozłożenie na raty** płatności składek na ubezpieczenie społeczne w ZUS bez żadnych opłat.
12. Przedsiębiorcy będą mogli **otrzymać zwrot CIT** poprzez korektę podatku z 2019 o wysokość strat w 2020 r.
13. **Służba zdrowia otrzyma 7,5mld zł** dodatkowych środków na walkę z epidemią SARS-CoV-2, rozwój infolinii dla Pacjenta oraz Lekarza, informatyzację oraz rozwój programu Domów Opieki Medycznej (DDOM) dla osób starszych.
14. Firmy nie będą narażone na skutki opóźnień i kar w zamówieniach publicznych.
15. Premier powoła **Fundusz Inwestycji Publicznych o wartości 30 mld zł** celem pobudzenia gospodarki poprzez inwestycje publiczne w infrastrukturę, drogi, szpitale, szkoły, cyfryzację, energetykę, biotechnologię.
16. Nastąpi przesunięcie wielu obowiązków i terminów administracyjnych lub sądowych.

17. Pracownicy z Ukrainy **otrzymają automatyczne wydłużenie wiz i pozwoleń na prace.**

PAKIET ANTYKRYZYSOWY – KOMPENDIUM OBEJMUJĄCY PIĘĆ FILARÓW:

Szacowana całkowita wartość pakietu to **211 mld zł (blisko 10% PKB)**. W jego skład wchodzi:

- **Gotówkowy komponent rządowy o wartości 66 mld (2,9% PKB)**, na który składają się wydatki budżetu państwa, ZUS i funduszy celowych.
- **płynnościowy komponent rządowy o wartości 74,5 mld zł (3,3% PKB)** składający się z wakacji kredytowych i odroczonych danin oraz finansowania płynnościowe w postaci kredytów i kapitału głowie z wykorzystaniem instrumentów finansowych Grupy Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR, BGK, KUKE, ARP).
- **pakiet płynnościowy NBP o wartości 70 mld zł**, który zapewni niezbędną płynność i warunki kredytowe.

I. Bezpieczeństwo Pracowników

Wartość: 30 mld zł, w tym 23,8 mld zł wydatki i 6,2 mld zł środki płynnościowe

- Dofinansowanie elastycznego zatrudnienia
- Przesunięcie płatności z media
- Finansowanie postojowego dla umów cywilnoprawnych i samozatrudnionych
- Dodatkowy zasiłek opiekuńczy dla osób, które opiekują się dzieckiem do 12 roku życia na okres 14 dni.
- Wakacje kredytowe
- Wakacje od obowiązków administracyjnych
- Ochrona konsumentów i pożyczkobiorców
- Wydłużenie elastycznego czasu pracy
- Dodatkowe wsparcie osób niepełnosprawnych

II. Finansowanie Przedsiębiorstw

Wartość: 73,2 mld zł, w tym 4,9 mld zł wydatki i 68,3 mld zł środki płynnościowe

- Finansowanie instytucji rozwoju Grupy PFR – gwarancje, kredyty, kapitał, ubezpieczenia i dopłaty
- Finansowanie leasingu dla firm transportowych
- Pożyczka 5 000 zł dla mikrofirm
- Odroczenie lub rozłożenie składek ZUS bez opłat

- Brak kar za opóźnienia w przetargach publicznych
- Brak kar za opóźnienia w przetargach publicznych
- Automatyczne przedłużenie bankowych kredytów obrotowych
- Rozliczenie całej tegorocznej straty w przyszłym roku
- Polityka drugiej szansy

III. Ochrona Zdrowia

Wartość: 7,5 mld zł wydatki

- Finansowanie działań związanych z walką z SARS-CoV-2Rozwój infolinii pacjenta
- Dofinansowanie infrastruktury służby zdrowia
- Dodatkowe finansowanie cyfryzacji systemu opieki zdrowotnej

IV. Wzmocnienie Systemu Finansowego

Wartość: 70,3 mld zł środki płynnościowe

- Pakiet regulacyjny KNF i MF
- Pakiet płynnościowy NBP

V. Program Inwestycji Publicznych

Wartość: 30 mld zł wydatki

- Utworzenie Funduszu Inwestycji Publicznych
- infrastruktura
- modernizacja szkół i szpitali
- transformacja energetyczna
- cyfryzacja
- biotechnologia i farmacja
- inne działania antykryzysowe

OPIS POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ:

#BEZPIECZEŃSTWO PRACOWNIKÓW

Dofinansowanie elastycznego zatrudnienia

- **Przejęcie finansowania przez Państwo 40% płacy pracownika dla przedsiębiorców w problemach finansowych.**

Przedsiębiorstwa, w których obrót w okresie 2 m-cy spadł 15% i wykazano stratę w jednym z tych dwóch miesięcy lub firmy, w których obrót w okresie 1 m-ca spadł o 25% w stosunku do poprzedniego miesiąca i wykazano stratę, może ograniczyć wymiar czasu pracy pracownika do 0,8 etatu i nie mniej niż płaca minimalna, a Państwo (FGŚP) pokryje połowę wynagrodzenia pracownika (limit dopłaty to 40% przeciętnego wynagrodzenia).

Przykładowo dla przeciętnego wynagrodzenia 4,8 tys zł, FGŚP pokryje 2,0 tys zł miesięcznie. Pracodawca obniży osobowe koszty działalności o 60%, na co składa się 20% wynikające z obniżenia wymiaru czasu pracy do 0.8 etatu oraz finansowanie połowy obniżonego wynagrodzenia przez FGŚP. Rozwiązanie ma charakter solidarnościowy i ma na celu ustabilizowanie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, zapobiegnięcie zwolnieniom oraz zabezpieczenie dochodu i stabilności zatrudnienia dla pracowników.

- **Współfinansowanie przez Państwo postojowego.**

W przypadku znaczących problemów finansowych przedsiębiorstwo może skorzystać z przestoju ekonomicznego w ramach którego podstawa wymiaru czasu pracy i płaca jest ograniczona do 0,5 etatu i nie mniej niż płaca minimalna. Państwo (FGŚP) pokrywa blisko połowę wynagrodzenia w kwocie 130% zasiłku plus składki na ubezpieczenia społeczne.

Przykładowo dla pracownik w okresie postoju otrzyma co najmniej płacę minimalną 2,6 tys. zł, z czego blisko 1,3 tys zł (połowa wynagrodzenia) pokryje FGŚP. Rozwiązanie ma na celu ustabilizowanie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, znajdującego się w szczególnie trudnej sytuacji (np. zakaz prowadzenia działalności z uwagi na zagrożenie epidemiczne), zapobiegnięcie zwolnieniom oraz zabezpieczenie podstawowego dochodu i stabilności zatrudnienia dla pracowników.

- **Okres dofinansowania ze strony FGŚP to maksymalnie 3 miesiące.**

Finansowanie postojowego dla umów cywilnoprawnych i samozatrudnionych - Przy założeniu skorzystania z dofinansowania gwarantowanego świadczenia 75% uprawnionych, tj. 2,25 mln osób, szacowany koszt dla Funduszu Pracy wynosi maksymalnie 4,7 mld zł.

- Wypłata z ZUS jednorazowego gwarantowanego świadczenia miesięcznego w kwocie około **2 tys. zł brutto** dla osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne (zlecenia, dzieło) oraz osób samozatrudnionych. Wysokość ustalana jest jako 80% minimalnego wynagrodzenia za 2020 r., tj. 2 600 zł brutto. Jednocześnie, aby zleceniobiorca lub wykonawca dzieła był uprawniony do świadczenia musi udowodnić zawarcie umowy przed 1 marca 2020 r. Podobnie samozatrudniony musi mieć zarejestrowaną swoją działalność przed 1 marca 2020 roku. Jest to działanie ponadstandardowe i w ten sposób polskie Państwo nie pomija nikogo, kto wykonuje działalność zarobkową w różnej formie.

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy – szacowany koszt 1,8 mld zł

- Obserwując przebieg walki z epidemią koronawirusa widoczne jest ryzyko, iż ograniczenia związane z uczęszczaniem do żłobków, przedszkoli i szkół będą musiały być przedłużone. Dodatkowe zasiłki opiekuńcze sprawią, że rodzice dzieci w wieku do 8 roku życia, którzy muszą zostać w domach i nie mogą pójść do pracy otrzymają wsparcie finansowe ze strony państwa.

„Wakacje kredytowe” - Brak kosztu dla budżetu państwa. Szacowana kwota odroczonej spłaty kredytów i wsparcia kredytobiorców to co najmniej 4,3 mld zł.

- Ministerstwo Finansów oraz KNF zaangażowały się w rozmowy z sektorem bankowym celem uzgodnienia możliwości bezpłatnych wakacji kredytowych. Banki w dniu 16 marca br złożyły stosowną deklarację. Ułatwienia mają dotyczyć kredytów mieszkaniowych, konsumpcyjnych dla klientów indywidualnych, kredytów dla przedsiębiorców i będą polegać m.in. na szybkim rozpatrywaniu wniosków tych klientów, którzy uzasadnią konieczność odroczenia (zawieszenia) spłaty kredytu ich sytuacją finansową spowodowaną pandemią SARS-CoV-2.
- Banki nie będą pobierać opłat lub prowizji za przyjęcie i rozpatrzenie wniosków dotyczących zawieszenia spłat rat kapitałowo-odsetkowych lub rat kapitałowych.

Wakacje od obowiązków administracyjnych - Koszt finansowania budżetu państwa w okresie jednego miesiąca zależny od skali przesunięć płatności danin to szacunkowo 100 mln zł.

- Przyniesienie w specustawie szeregu terminów wykonania obowiązków administracyjnych dla obywateli np. przedłużenie składania deklaracji podatkowych PIT do końca kwietnia.

Ochrona konsumentów i pożyczkobiorców

- UOKiK będzie podejmował działania mające na celu ochronę konsumentów i pożyczkobiorców przed nieuzasadnionym wzrostem cen i opłat np. kontrole i monitoring cen.

Przesunięcie płatności za media

- W porozumieniu z dostawcami mediów zostaną wypracowane elastyczne warunki finansowe, które w uzasadnionych przypadkach umożliwią odsunięcie w czasie płatności np. za energię elektryczną, czy gaz ziemny.

Dodatkowe wsparcie osób niepełnosprawnych – szacowany koszt 600 mln zł

- Dodatkowy zasiłek 14 dniowy dla rodziców dzieci niepełnosprawnych, jeśli są systemie edukacji do 25 roku życia.
- Wsparcie osób niepełnosprawnych pozostających w domu
- Dofinansowanie dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne

#FINANSOWANIE PRZEDSIĘBIORSTW

Finansowanie instytucji rozwoju Grupy PFR – gwarancje, kredyty, kapitał, ubezpieczenia i dopłaty - Zwiększenie Krajowego Funduszu Gwarancyjnego w kwocie 1 mld zł, kapitału PFR w kwocie 2 mld zł oraz Funduszu Dopłat o kwotę 0,5 mld zł.

- *Fundusz Gwarancji Płynnościowych* dla firm większych z zabezpieczeniem do 80%, udzielanych przez system bankowy. Zasilenie funduszu środkami w wysokości 8,5 mld.
- Rozszerzony program gwarancji de minimis BGK dla małych i średnich przedsiębiorstw. Zwiększenie z 60% do 80% poziomu udzielanego zabezpieczenia kredytów, udzielanych przez sektor bankowy oraz zwiększenie o 1,1 mld zł środków Krajowego Funduszu Gwarancyjnego. Oczekiwany efekt to możliwość uzyskania kredytu do 3,5 mln zł przez małe i średnie firmy z gwarancją de SARS-CoV-2 minimis w kwocie co najmniej 50 mld zł (obecnie 31 mld zł) przez co najmniej 100 000 przedsiębiorstw.

- Program Kapitał dla Bezpieczeństwa i Wzrostu PFR. Możliwość uzyskania podwyższenia kapitału lub finansowania w postaci obligacji podporządkowanych firm średnich i dużych z funduszu PFR Inwestycje o wartości 6 mld zł. Instrument umożliwi finansowanie firm, które nie mają zdolności uzyskania kredytu i potrzebują zasilenia kapitałowego. PFR będzie wspierał także kapitałowo program inwestycji publicznych, w szczególności w obszarze energetyki, cyfryzacji, biotechnologii i infrastruktury.
- Ubezpieczenia obrotu handlowego KUKE. W związku z ryzykiem ograniczenia limitów ubezpieczeniowych przez podmioty komercyjne wdrożone zostaną nowe regulacje umożliwiające zwiększone finansowanie KUKE w zakresie ubezpieczeń obrotu handlowego w kraju i zagranicą.
- Dopłaty BGK do odsetek kredytów. Wykorzystanie mechanizmu klęskowego i stworzenie Fundusz Dopłat do odsetek od kredytów w kwocie 500 mln zł dla sektora przedsiębiorstw.

Finansowanie leasingu dla firm transportowych - Zwiększenie kapitału ARP w kwotę 1,7 mld zł.

- ARP przeznaczy 1,7 mld zł na refinansowanie obecnych umów leasingowych firm transportowych w problemach finansowych wraz z wakacjami kredytowymi, polegającymi na odsunięciu czasowym płatności rat leasingowych.

Pożyczka 5 000 zł dla mikrofirm – szacowany koszt 1,2 mld zł

- Fundusz Pracy wypłaci mikrofirmom zatrudniającym do 9 pracowników pożyczkę do kwoty
- 5 000 zł na okres do 6 miesięcy. Z pożyczki skorzystać może do 500 000 mikrofirm.

Odroczenie lub rozłożenie składek ZUS bez opłat – szacowany koszt 100 mln zł

- ZUS będzie prawie automatycznie wydłużał termin płatności składek bez pobierania opłaty prolongacyjnej.

Brak kar za opóźnienia w przetargach publicznych - Brak bezpośrednich wydatków budżetu państwa

- Wprowadzenie specustawą w związku z SARS-CoV-2 czasowego obowiązku wydłużania terminów realizacji zamówień publicznych w okresie zagrożenia epidemicznego oraz braku stosowania kar.

- Wprowadzenie czasowego na okres zagrożenia epidemicznego zwolnienia ze składania oświadczeń o niezaleganiu ze składkami i podatkami.

Automatyczne przedłużenie bankowych kredytów obrotowych - Brak bezpośrednich wydatków budżetu państwa

- Wprowadzenie przez KNF regulacji prawa bankowego umożliwiających obliczenie zdolności kredytowej w oparciu o dane finansowe na koniec 2019 r. W połączeniu z rekomendacjami w zakresie sposobu liczenia rezerw na kredyty. Sektor bankowy zadeklarował gotowość do przedłużenia kredytów obrotowych przy zmianie regulacji. Rozwiązanie umożliwia wydłużenie ok. 150 mld zł kredytów obrotowych dla sektora przedsiębiorstw.

Rozliczenie całej tegorocznej straty w przyszłym roku – szacowany koszt 600 mln zł

- Podatnicy wykonujący pozarolniczą działalność gospodarczą w branżach szczególnie dotkniętych kryzysem makroekonomicznym (np. transport, turystyka), którzy odnotowali spadek przychodów o 50% w 2020 r. w stosunku do 2019 r., uzyskują prawo obniżenia dochodu do opodatkowania o wysokość straty w 2020 r. poprzez korektę CIT za 2019 r. do określonego limitu.

Polityka drugiej szansy – szacowany koszt 150 mln zł

- Polegać będzie na pomocy dla małych i średnich przedsiębiorstw przechodzących przez proces restrukturyzacji.

#OCHRONA ZDROWIA

Finansowanie działań związanych z walką z SARS-CoV-2 – szacowany koszt 6 mld zł

- Przewiduje się wzrost świadczeń opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem SARS-CoV-2, udzielanych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą do wykazu.

Rozwój infolinii pacjenta – szacowany koszt 5,6 mln zł

- Rozszerzenie Telefonicznej Infolinii Pacjenta i lekarzy

Dofinansowanie infrastruktury służby zdrowia – szacowany koszt 1 mld zł

- Utworzenie rezerwy w dyspozycji Prezesa Rady Ministrów na dofinansowanie rozbudowy infrastruktury i doposażenie systemu służby zdrowia. Główne zakładane przeznaczenie środków to dostosowanie placówek ochrony zdrowia do wymogów ustawy o dostępności

i ochrony osób starszych np. budowa dziennych domów opieki medycznej (DDOM).

Dodatkowe finansowanie cyfryzacji systemu opieki zdrowotnej – szacowany koszt 420 mln zł

- Informatyzacja podmiotów leczniczych
- Wdrożenie pilotażu e-usług w NFZ
- Rozbudowa szybkiego internetu w 20 tys podmiotów leczniczych na terenach wiejskich

#WZMOCNIENIE SYSTEMU FINANSOWEGO

Pakiet regulacyjny KNF i MF

- Obniżenie buforów kapitałowych przez Komitet Stabilności Finansowej
- Czasowe dopuszczenie przez KNF działalności banku poniżej łącznych wymogów kapitałowych i płynnościowych (LCR) w uzasadnionych przypadkach oraz elastyczne podejście do wyceny wymogów na potrzeby Solvency II w sektorze ubezpieczeniowym
- Przesunięcie terminu rekomendacji R oraz uelastycznienie zasad szacowania strat na ryzyko kredytowe i rynkowe
- Przesunięcie wybranych obowiązków nadzorczych

Pakiet płynnościowy NBP

- Operacje REPO umożliwiające zwiększenie płynności w sektorze bankowym
- Obniżenie bazowej stopy procentowej z 1,5% na 1,0% oraz stopy rezerwy obowiązkowej z poziomu 3,5% do 0,5% zwiększające płynność w sektorze bankowym
- Potencjalne operacje LTRO oraz podobne operacje stosowane przez Europejski Bank Centralny

#PAKIET INWESTYCJI PUBLICZNYCH

Utworzenie Funduszu Inwestycji Publicznych – szacowany koszt 30 mld zł

- Wykorzystanie narzędzi polityki fiskalnej do przeciwdziałania skutkom światowego kryzysu gospodarczego związanego z pandemią SARS-CoV-2 celem ochrony miejsc pracy i pobudzenia wzrostu gospodarczego. Zwiększenie inwestycji publicznych przyniesie impuls fiskalny o wielkości co najmniej 1,0% PKB. Program inwestycyjny przewiduje:

- Utworzenie dedykowanego Funduszu Inwestycji Publicznych w gestii Prezesa Rady Ministrów o wartości 20 mld zł celem finansowania działań inwestycyjnych i antykryzysowych w związku ze skutkami gospodarczymi pandemii SARS-CoV-2
- Wdrożenie programu inwestycji publicznych finansowanych z różnych źródeł, w tym z Funduszu Inwestycji Publicznych. Beneficjentem działań inwestycyjnych będzie przede wszystkim polski sektor przedsiębiorstw celem utrzymania i tworzenia miejsc pracy. Poza inwestycjami centralnymi istotne środki inwestycyjne i antykryzysowe otrzymają także samorządy.
- Priorytetowe obszary zwiększonych wydatków inwestycyjnych to:
  - infrastruktura
  - modernizacja szkół i szpitali
  - transformacja energetyczna
  - cyfryzacja
  - biotechnologia i farmacja
  - polityka ochrony środowiska
  - inne działania antykryzysowe

#INNE DZIAŁANIA

Pakiet zakłada także szereg innych działań o charakterze bardziej szczegółowym lub będących na etapie analizy i opracowywania. Zakłada się opracowanie rozwiązań w następujących obszarach:

- Wsparcie finansowe twórców i artystów w drodze Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Prolongata ważności udzielonych pozwoleń na pracę dla obcokrajowców zgodnie z założeniami opracowanymi przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz ważności okresowych badań medycyny pracy
- Przedłużenie terminów wejścia w życie: BDO, PPK (1 X), JPK (1 VII), rejestru beneficjentów rzeczywistych (1 VII) zgodnie z założeniami opracowanymi przez Ministerstwo Finansów
- Uelastycznienie przepisów rynku pracy, dofinansowania warsztatów terapii zajęciowej mimo ich zawieszenia, wypłacania świadczeń integracyjnych w klubach i centrach integracji społecznej mimo zawieszenia funkcjonowania, utrzymanie dotacji dla środowiskowych domów samopomocy mimo zawieszenia funkcjonowania, utrzymanie dotacji dla żłobków, mimo zawieszenia funkcjonowania (Maluch+), utrzymanie wynagrodzeń dla młodocianych mimo zwolnienia ich z obowiązku świadczenia pracy, orzekanie o niepełnosprawności bez osobistego stawiennictwa, rekompensata wynagrodzenia pracowników

niepełnosprawnych zgodnie z założeniami Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

- Zwolnienie z warunku rentowności w przypadku podatkowych grup kapitałowych
- Wakacje egzekucyjne
- Wyłączenie okresu oczekiwania na granicy z czasu pracy kierowców samochodów ciężarowych
- Zawieszenie biegu wybranych terminów administracyjnych, skarbowych itp. oraz obowiązku osobistego stawiennictwa obywateli w urzędach
- Przesunięcia środków UE
- Możliwość przesunięcia przez wójta / burmistrza / prezydenta miasta terminu na zapłacenie opłaty za użytkowanie wieczyste
- Czasowe przywrócenie zaopatrzenia sklepów i handlu w niedzielę
- Zmiany w sposobie odbywania posiedzeń oraz podejmowania uchwał przez organy zarządzające oraz nadzorcze spółek – zmiany w kodeksie spółek handlowych zgodnie z założeniami przedstawionymi przez Ministerstwo Aktywów Państwowych